

FACTOREN DIE HET VAASLEVEN VAN BIOBLOEMEN BEINVLOEDEN

Correcte oogst en na-oogst handelingen zijn cruciaal om zo lang mogelijk van snijbloemen te kunnen genieten. Het vaasleven is afhankelijk van heel veel verschillende factoren. Onderstaande tips kunnen je helpen om je bloemen op een natuurlijke manier te verzorgen en ze zo lang mogelijk mooi en fris te houden.

OOGSTSTADIUM

De sierwaarde en houdbaarheid van snijbloemen is onmiddellijk gecorreleerd met het oogststadium. Hier moet dan ook voldoende aandacht aan besteed worden. Het ideale ontwikkelingsstadium van de bloemen bij de oogst varieert sterk van soort tot soort en zelfs van cultivar tot cultivar. Sommige bloemen kunnen geoogst worden in knopstadium, dit is o.a. het geval bij pioenen. Echter bij de meeste zomerbloemen geldt vaak dat, indien ze te rauw worden geoogst, ze nooit hun volledige sierwaarde bereiken. Anderzijds gaan de bloemen, eens ze werden bestoven door insecten of wind, veelal snel verwelken en zaad vormen. Het is dan ook raadzaam voor de meeste soorten om de bloemen te oogsten voordat de bestuiving plaatsvond.

OOGSTTIJDSTIP

Over het ideale oogsttijdstip bestaat best wat discussie. **'s Morgens** zijn de bloemen steviger, ze konden gedurende de nacht flink water opnemen. **'s Avonds**, aan het einde van de dag, zitten ze dan weer vol met suikers, ze hebben dan veel energie opgeslagen zodat ze langer mooi blijven op de vaas. Het oogsttijdstip zal vooral worden bepaald in functie van de werkplanning. Belangrijk is dat de bloemen na de oogst voldoende de kans hebben om water op te nemen voordat ze worden getransporteerd voor verkoop. Bij bol- en knolgewassen kan de **bol of knol mee geoogst worden** om de bloemen iets langer van nutriënten te voorzien.

HYGIENE & GEREEDSCHAP

Reinig de oogstemmers voor of na elk gebruik! Vuile emmers vormen een bron van bacteriën en zullen er voor zorgen dat de vaatbundels

van de bloemen verstopten zodat ze geen water meer kunnen opnemen.

Vergeet ook niet om het snijgereedschap regelmatig te reinigen en scherp te zetten, zodat er een mooi snijvlak ontstaat en de vaatbundels niet worden dichtgedrukt.

WATERKWALITEIT

Zodra de bloem geoogst wordt, stopt de watertoevoer vanuit de wortels, terwijl de verdamping blijft doorgaan. Wanneer het waterverlies onvoldoende kan worden aangevuld, verwelken de bloemen. Plaats de bloemen daarom na de oogst onmiddellijk op water. Gebruik bij voorkeur leidingwater, bij gebruik van regenwater is de kans op contaminatie met bacteriën veel groter. Vermijd zoveel mogelijk dat de onderste bladeren in contact komen met het water.

Bij gangbare snijbloemen wordt vaak een voorbehandelingsmiddel aan het water toegevoegd om de houdbaarheid van de bloemen te verbeteren. Deze middelen bevatten meestal: suiker als extra voeding voor de bloemen, een zuurmaker om de pH van het water te verlagen en zo de wateropname te verbeteren en een biocide om bacteriële groei tegen te gaan. Deze middelen hebben geen toelating in de biologische teelt, goed werkende alternatieven zijn op dit ogenblik ook niet voorhanden. Een goede waterhygiëne is hier dan ook zeker aan de orde.

KOELING & BEWARING

Lage temperaturen na de oogst verlengen het vaasleven doordat de respiratie vermindert, het waterverlies beperkt wordt en de ethyleenproductie van de bloem wordt gelimiteerd, alsook de gevoeligheid ervoor. Het is aanbevolen voor de meeste bloemen om zo

snel mogelijk de temperatuur te verlagen naar 0-5°C. Bij een temperatuur van 2°C verbruiken veel bloemen slechts een tiende van de hoeveelheid suikers die ze verbruiken bij 20°C en zijn ze 1000 keer minder gevoelig voor ethyleenschade.

Ook de luchtvochtigheid speelt een grote rol, bewaren van bloemen in 'droge' lucht zorgt voor een verlies aan vocht waardoor de houdbaarheid uiteindelijk vermindert. De bloemen worden best bewaard bij een luchtvochtigheid van 90-95%. Een hogere RV kan tot ontwikkeling van *Botrytis* leiden. Het gebruik van verpakkingsmateriaal kan ook het vochtverlies beperken.

ETHYLEEN

Vermijd hoge concentraties van ethyleen in de lucht om ethyleenschade (snelle veroudering van de bloemen) te voorkomen. Een hoge ethyleenconcentratie kan geproduceerd worden door ethyleen-genererende machines, maar ook door producten zoals rijpend fruit en

groenten of beschadigde bloemen (inclusief beschadigde bladeren en oude bloemen). De ethyleenconcentratie kan gereduceerd worden door ventilatie. Meer info over ethyleen: zie kader.

TRANSPORT

Beheersing van klimaat, verpakking en snelheid van het transport zijn belangrijk in het bewaren van de kwaliteit van je biobloemen. De tijdsduur die overbrugd moet worden hangt af van: tijdstip van oogsten, de vraag en de afstand tussen producent en consument. De tijdsduur heeft een negatieve invloed op de nutriëntentoevoer, uitdroging, gevoeligheid voor ethyleen en schade door schimmels en bacteriën. De duur van producent tot consument moet dus altijd zo klein mogelijk worden gehouden. Verpakking beschermt de bloemen tegen mechanische schade. Zorg dat de bloemen ook niet te strak verpakt zijn om schade te voorkomen.

<p>Ethyleen is een gasvormig plantenhormoon dat wordt gevormd in de plant tijdens het rijpingsproces van bloemknop tot bloem. Daarnaast komt ethyleen ook in de lucht voor, afkomstig van fruit, vruchtgroenten, verbrandingsmotoren en de industrie. De plant reageert zowel op haar eigen productie als op de ethyleen die ze uit de omringende lucht opneemt, hierdoor ontstaat een soort sneeuwbaaleffect. Een te hoge ethyleenconcentratie kan zorgen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Versnelde bladvergelting (<i>Euphorbia fulgens</i>) • Val van bloembladeren (<i>Delphinium</i>) • Knop- en bloemval • Knopverdroging (<i>Lilium</i>) • Verwelking van bloemen (<i>Dianthus</i>, <i>Gypsophila</i>) <p>De mate van ethyleengevoeligheid verschilt per bloemsoort.</p>	Ethyleengevoelig	Niet/weinig ethyleengevoelig
	<i>Alchemilla</i>	<i>Anethum graveolens</i>
	<i>Alstroemeria</i>	<i>Chrysanthemum</i>
	<i>Antirrhinum</i>	<i>Euphorbia</i>
	<i>Campanula</i>	<i>Gladiolus</i>
	<i>Centaurea</i>	<i>Iris</i>
	<i>Crocsmia</i>	<i>Liatris spicata</i>
	<i>Delphinium</i>	<i>Narcissus</i>
	<i>Dianthus</i>	
	<i>Euphorbia fulgens</i>	
	<i>Gypsophila</i>	
	<i>Gypsophila elegans</i>	
	<i>Lathyrus</i>	
	<i>Lavatera</i>	
	<i>Lilium</i>	
	<i>Lysimachia</i>	
	<i>Malva</i>	
	<i>Phlox</i>	
	<i>Rudbeckia</i>	
	<i>Scabiosa</i>	
<i>Veronica</i>		

Deze fiche werd opgemaakt in het kader van het PDPO-project 'Biobloemen: kleur van op het bioveld tot bij de consument'

